

IDENTIFIKACIJA ZA NAMENE DDV KMETOV

Pojasnilo DURS, št. 4230-301571/2012-4, 21. 2. 2013

V zvezi z devetim odstavkom 94. člena ZDDV-1 in identifikacijo za namene DDV se v praksi pojavljajo številna vprašanja davčnih zavezancev v primerih, ko fizična oseba poleg dejavnosti, ki se šteje za osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost, opravlja tudi druge neodvisne dejavnosti. Fizični osebi, ki se identificira za namene DDV, je namreč dodeljena le ena identifikacijska številka za DDV, ne glede na to, ali opravlja več dejavnosti, prav tako se odločba o identifikaciji za namene DDV izda na ime in priimek fizične osebe.

V nadaljevanju predstavljamo posamezne primere in pojasnilo, usklajeno z Ministrstvom za finance.

Davčni zavezanec prosi za pojasnilo v naslednjih primerih:

1. kmet je v sistemu DDV z osnovno kmetijsko dejavnostjo, registriral bo dopolnilno dejavnost, s katero pa ne želi biti v sistemu,
2. kmet je z dopolnilno dejavnostjo že v sistemu DDV, zanima ga ali mora registrirati tudi kmetijo, če želi biti v sistemu.

Zakon o davku na dodano vrednost – ZDDV-1 (Uradni list RS, št. 13/11-UPB3, 18/11, 78/11, 38/12 in 83/12) v prvem odstavku 94. člena določa, da je davčni zavezanec oproščen obračunavanja DDV, če v obdobju zadnjih 12 mesecev ni presegel oziroma ni verjetno, da bo presegel znesek 25.000 eurov obdavčljivega prometa.

V skladu z drugim odstavkom tega člena je obračunavanja DDV oproščena tudi dobava blaga in storitev v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, kot jo določajo predpisi o dohodnini, če se zanjo dohodek ne ugotavlja na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov ali dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov in, če katastrski dohodek vseh članov kmečkega gospodinjstva za zadnje koledarsko leto ne presega 7.500 eurov. Za osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost se kot davčni zavezanec za namene tega zakona šteje eden od članov kmečkega gospodinjstva, zavezancev za dohodnino od dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, ki ga člani kmečkega gospodinjstva, zavezanci za dohodnino iz te dejavnosti določijo za predstavnika.

Ne glede na določbe prvega in drugega odstavka tega člena, se lahko davčni zavezanec v skladu s tretjim odstavkom tega člena odloči za obračunavanje DDV v skladu s tem zakonom. Davčni zavezanec mora izbiro vnaprej priglasiti pristojnemu davčnemu organu v elektronski obliki in jo uporabljati najmanj 60 mesecev.

Po devetem odstavku 94. člena ZDDV-1 se v obdavčljiv promet iz prvega odstavka tega člena pri fizični osebi vštevajo obdavčljiv promet, ki ga fizična oseba dosega iz naslova opravljanja neodvisne gospodarske dejavnosti (kot samostojni podjetnik, zasebnik oziroma fizična oseba).

Ad1. V zvezi registracijo dopolnilne dejavnosti kmeta in morebitno identifikacijo za namene DDV tudi te dejavnosti so možnosti naslednje:

1. Če je kot kmet (predstavnik kmečkega gospodinjstva) v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti identificiran za namene DDV, ker ugotavlja dohodek na podlagi **dejanskih prihodkov in odhodkov ali dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov** (se torej ne upošteva drugi odstavek 94. člena ZDDV-1) in je v okviru te dejavnosti presegel 25.000 eurov obdavčljivega prometa, opravlja pa še dopolnilno dejavnost, potem se promet vseh dejavnosti seštevajo skladno z devetim odstavkom 94.

člena ZDDV-1, kar pomeni, da je **davčni zavezanec identificiran za namene DDV za vse dejavnosti**.

Če se kmet, ki v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti ugotavlja dohodek na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov ali dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, prostovoljno identificira za namene DDV, to pomeni, da je identificiran za namene DDV za vse dejavnosti, ki jih opravlja, tudi za dopolnilno dejavnost.

Iz navedenega izhaja, da če kmet v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti ugotavlja dohodek na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov ali dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, opravlja pa še druge neodvisne samostojne dejavnosti, se prometi, tako iz naslova kmetijske dejavnosti, kot ostalih dejavnosti, seštevajo.

2. Če je davčni organ davčnega zavezanca – kmeta identificiral za namene DDV po uradni dolžnosti v skladu s šestim odstavkom 130. člena Pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost – pravilnik (Uradni list RS, št. 141/06, 52/07, 120/07, 21/08, 123/08, 105/09, 27/10, 104/10, 110/10, 82/11, 106/11, 108/11 in 102/12), ker je **katastrski dohodek vseh članov gospodinjstva za zadnje koledarsko leto presegel 7.500 eurov**, mora davčni zavezanec – kmet s 1. aprilom tekočega leta pričeti obračunavati DDV na dobavljeno blago in storitve **za vse obdavčljive dejavnosti, ki jih opravlja**, torej tako od osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti kot od dopolnilne dejavnosti ali katere koli druge dejavnosti, ki jo opravlja. Pri tem ni pomembno, ali je kmet z dopolnilno dejavnostjo dosegel 25.000 eurov obdavčljivega prometa ali ne, saj je kmet na podlagi odločitve davčnega organa po uradni dolžnosti postal redni davčni zavezanec za DDV.

3. Če je **kmet prostovoljno identificiran za namene DDV** (ne ugotavlja dohodka na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov ali dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov in ni presegel 7.500 eurov KD), poleg tega pa opravlja dopolnilno dejavnost, je identificiran za namene DDV za vse dejavnosti, ki jih opravlja. **ZDDV-1 namreč ne loči med prostovoljno identifikacijo osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti in prostovoljno identifikacijo ostalih dejavnosti.**

Iz navedenega izhaja, da je fizična oseba, predstavnik kmečkega gospodinjstva, ki je identificirana za namene DDV iz naslova osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, ne glede na to, kako ugotavlja dohodek in ne glede na to, ali je redni ali prostovoljni davčni zavezanec, identificirana za namene DDV za vse dejavnosti, torej tudi za dopolnilno oziroma ne kmetijske dejavnosti.

Ad2. V zvezi z identifikacijo za namene DDV predstavnika kmečkega gospodinjstva (določena fizična oseba, ki opravlja dopolnilno dejavnost je predstavnik kmečkega gospodinjstva) so možnosti naslednje:

1. Če je fizična oseba, predstavnik kmečkega gospodinjstva, identificirana za namene DDV iz naslova opravljanja dopolnilne dejavnosti (obvezna identifikacija za namene DDV, ker presega promet 25.000 eurov), v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti pa se dohodek ugotavlja na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov ali dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, to pomeni, da je identificirana za namene DDV za vse dejavnosti.

2. Če je fizična oseba, predstavnik kmečkega gospodinjstva, prostovoljno identificirana za namene DDV iz naslova opravljanja dopolnilne dejavnosti (ne presega prometa 25.000 eurov), v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti pa se dohodek ugotavlja na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov ali dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, to pomeni, da je identificirana za namene DDV za vse dejavnosti.

3. Če je fizična oseba, predstavnik kmečkega gospodinjstva, identificirana za namene DDV iz naslova opravljanja dopolnilne dejavnosti (obvezna identifikacija za namene DDV, ker presega promet 25.000 eurov), katastrski dohodek vseh članov gospodinjstva za zadnje koledarsko leto pa ni presegel 7.500 eurov, to pomeni, da je identificirana za namene DDV le iz naslova dopolnilne dejavnosti. Če želi biti identificirana za namene DDV tudi iz naslova osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, mora predstavnik kmečkega gospodinjstva obvestiti davčni organ, da bo od osnovne kmetijske dejavnosti obračunaval DDV, in sicer na podlagi 78. člena ZDDV-1, v skladu s katerim mora davčni zavezanec davčnemu organu prijaviti začetek opravljanja dejavnosti, vsakršno spremembo v zvezi z dejavnostjo in prenehanje opravljanja dejavnosti.

4. Če je fizična oseba, predstavnik kmečkega gospodinjstva, identificirana za namene DDV iz naslova opravljanja dopolnilne dejavnosti (obvezna identifikacija za namene DDV, ker presega promet 25.000 eurov), katastrski dohodek vseh članov gospodinjstva za zadnje koledarsko leto pa je presegel 7.500 eurov, to pomeni, da je identificirana za namene DDV za vse dejavnosti.

5. Če je fizična oseba, predstavnik kmečkega gospodinjstva, prostovoljno identificirana za namene DDV iz naslova opravljanja dopolnilne dejavnosti (ali katere koli druge dejavnosti in ne presega prometa 25.000 eurov), katastrski dohodek vseh članov gospodinjstva za zadnje koledarsko leto pa ni presegel 7.500 eurov, lahko ostane tudi predstavnik kmečkega gospodinjstva za uveljavljanje pravice do pavšalnega nadomestila in je to ne zavezuje, da tudi z osnovno kmetijsko dejavnostjo vstopi v sistem DDV. Zakon namreč izjemoma, z namenom, da se ne sili zavezancev za DDV, ki imajo kmetijsko dejavnost v zelo majhnem obsegu, da tudi s to dejavnostjo vstopijo v sistem DDV, temveč za osnovno kmetijsko dejavnost določa poseben prag za vstop, predvsem pa zavezancem pod tem pragom omogoča pravico do pavšalnega nadomestila.

Iz navedenega izhaja, da v primeru, če je fizična oseba, predstavnik kmečkega gospodinjstva, identificirana iz naslova opravljanja dopolnilne oziroma nekmetijske dejavnosti, ne glede na to, ali kot redni ali kot prostovoljni davčni zavezanec, in katastrski dohodek vseh članov gospodinjstva za zadnje koledarsko leto ni presegel 7.500 eurov, je ta fizična oseba identificirana le iz naslova dopolnilne oziroma nekmetijske dejavnosti. V tem primeru lahko ostane tudi predstavnik kmečkega gospodinjstva za uveljavljanje pravice do pavšalnega nadomestila. Če želi biti identificirana za namene DDV tudi iz naslova osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, mora o tem obvestiti davčni organ, v tem primeru pa ne more več uveljavljati pravice do pavšalnega nadomestila.

Identifikacija za namene DDV kmetov: Primeri zavezanosti k (ne)identifikaciji za DDV

I. Registracija dopolnilne oziroma druge nekmetijske dejavnosti kmeta in morebitna identifikacija za namene DDV tudi te dejavnosti

Predstavnik kmečkega gospodinjstva je identificiran za namene DDV iz naslova opravljanja osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, in sicer ker:		Zavezanost k (ne)identifikaciji za DDV
ugotavlja dohodek na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov ali dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov in je v okviru te dejavnosti presegel 25.000 eur (torej se ne upošteva drugi odst. 94. člena ZDDV-1).		Kmet, predstavnik kmečkega gospodinjstva, je identificiran za namene DDV za <u>vse</u> dejavnosti.
je katastrski dohodek vseh članov kmečkega gospodinjstva za zadnje koledarsko leto presegel 7.500 eurov.	Davčni zavezanec začne opravljati še dopolnilno oziroma drugo nekmetijsko dejavnost.	Kmet, predstavnik kmečkega gospodinjstva, je identificiran za namene DDV za <u>vse</u> dejavnosti (višina obdavčljivega prometa iz naslova dopolnilne ali druge kmetijske dejavnosti ni pomembna).
se je identificiral kot prostovoljni davčni zavezanec (dohodka ne ugotavlja na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov ali dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov in ni presegel 7.500 eur katastrskega dohodka).		Kmet, predstavnik kmečkega gospodinjstva, je identificiran za namene DDV za <u>vse</u> dejavnosti (je prostovoljni davčni zavezanec za vse dejavnosti).

II. Identifikacija za namene DDV predstavnika kmečkega gospodinjstva (fizična oseba, ki opravlja dopolnilno oziroma drugo nekmetijsko dejavnost, je predstavnik kmečkega gospodinjstva)

Predstavnik kmečkega gospodinjstva je identificiran za namene DDV iz naslova opravljanja dopolnilne ali druge nekmetijske dejavnosti, in sicer:	Opravlja osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost, in sicer:	Zavezanost k (ne)identifikaciji za DDV
ker je presegel 25.000 eur (obvezna identifikacija).	ugotavlja dohodek na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov ali dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov in je v okviru te dejavnosti presegel 25.000 eur.	Kmet, predstavnik kmečkega gospodinjstva, je identificiran za namene DDV za <u>vse</u> dejavnosti.
se je identificiral kot prostovoljni davčni zavezanec (ne presega prometa 25.000 eur).	ugotavlja dohodek na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov ali dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov in je v okviru te dejavnosti presegel 25.000 eur.	Kmet, predstavnik kmečkega gospodinjstva, je identificiran za namene DDV za <u>vse</u> dejavnosti.
ker je presegel 25.000 eur (obvezna identifikacija).	katastrski dohodek vseh članov gospodinjstva za zadnje koledarsko leto <u>ni</u> presegel 7.500 eurov.	Kmet, predstavnik kmečkega gospodinjstva, je identificiran za namene DDV <u>le</u> iz naslova dopolnilne oz. druge nekmetijske dejavnosti. Predstavnik kmečkega gospodinjstva lahko ostane predstavnik za uveljavljanje pravice do pavšalnega nadomestila. Če želi biti identificiran za namene DDV tudi iz naslova osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, mora o tem obvestiti davčni organ (v tem primeru ne more biti več predstavnik za uveljavljanje pavšalnega nadomestila).
ker je presegel 25.000 eur (obvezna identifikacija).	katastrski dohodek vseh članov gospodinjstva za zadnje koledarsko leto <u>je</u> presegel 7.500 eurov.	Kmet, predstavnik kmečkega gospodinjstva, je identificiran za namene DDV za <u>vse</u> dejavnosti.
se je identificiral kot prostovoljni davčni zavezanec (ne presega prometa 25.000 eur).	katastrski dohodek vseh članov kmečkega gospodinjstva za zadnje koledarsko leto <u>ni</u> presegel 7.500 eurov.	Kmet, predstavnik kmečkega gospodinjstva, je identificiran za namene DDV <u>le</u> iz naslova dopolnilne oz. druge nekmetijske dejavnosti. Predstavnik kmečkega gospodinjstva lahko ostane predstavnik za uveljavljanje pravice do pavšalnega nadomestila. Če želi biti identificiran za namene DDV tudi iz naslova osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, mora o tem obvestiti davčni organ (v tem primeru ne more biti več predstavnik za uveljavljanje pavšalnega nadomestila).